

Koťičí historie

Olga Tesařová

bambōk

Kočičí
historie

Olga Tesařová

Víte, kolik žije
v Praze koček?

A napadlo vás, že si také povídají jako děti s kamarády ve škole? Scházejí se někdy večer na všech možných místech... Na plácku u staré kašny, na malém zastrčeném náměstíčku kdesi na Malé Straně, zrovna tak jako mezi keři na sídlišti.

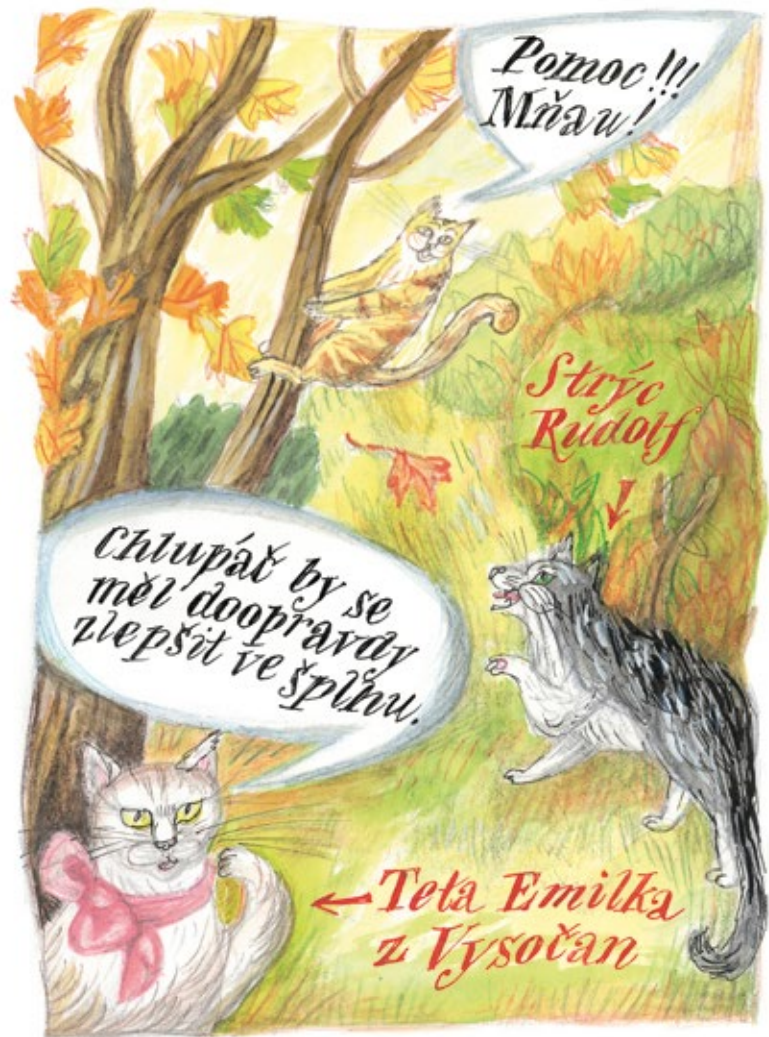
A povídají si. O všem možném, stejně jako vy! Které konzervy jim naposledy koupil páníček, jak drzí jsou vrabčáci popelící se před samoobsluhou a kdy zase přiletí čáp Ferdinand. Anebo jak se daří tetě Emilce z Vysočan a jestli už se Chlupáč zlepšil ve šplhání. Šplhání je pro kočku moc důležitá disciplína. Bez něj se nepodíváte k sousedům, kdejaký pták se vám může posmívat, o psech už ani nemluvě.

Kočka Justýna paní Kropáčkové bydlí na moc pěkném místě. Jak se tak malostranské ulice pod Pražským hradem šplhají do svahu, dívají se z jedné strany pěkně důstojně do ulice, z druhé mají maličké zahrádky, které tvoří zvláštní terásky a někdy se do nich vchází z bytů ve vyšších patrech. Jednu takovou má před kuchyní Justýnina panička. A protože Justýně šlo šplhání v kočičí škole na jedničku, může chodit na návštěvy přes plot k sousedům. I k těm vzdálenějším.

Víte, kolik je v Praze
koček?

Pomoc!!!
Mňaw!

Strýc
Rudolf

Chlupáč by se
měl doopravdy
zlepšit ve šplhu.

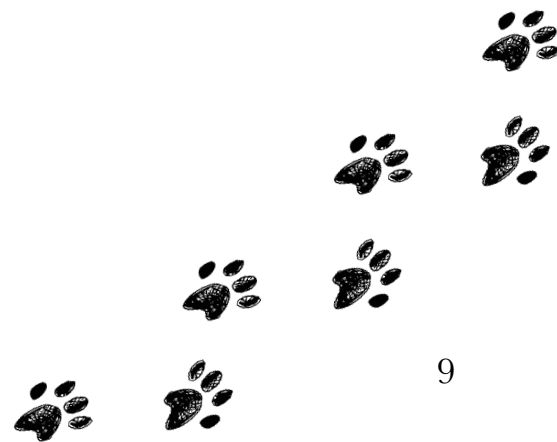
← Teta Emilka
z Vysočan

Že se na ni shora dívají turisté, rozhlížející se po panoramatu Prahy od malostranských paláců až k žižkovské televizní věži, jí vůbec nevadí. Určitě jí stejně závidí!

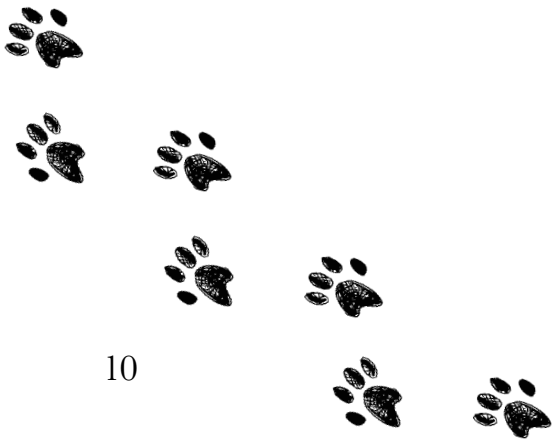
I v některých sousedních zahrádkách žijí zase jiné kočky a kocouři.

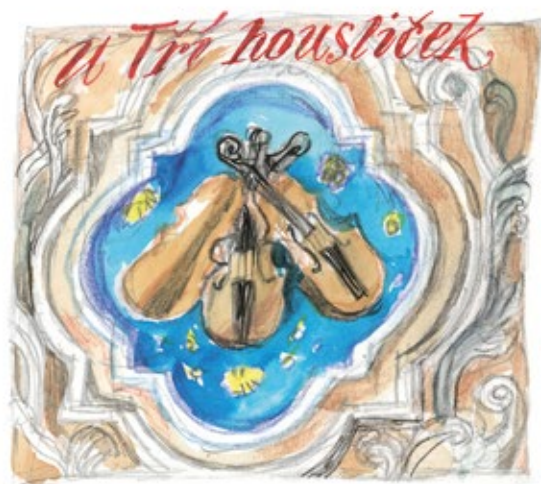
Justýna nejvíc kamarádí s Vojtou z domu U Tří housliček. Vojtěch je velký modrý kocour, a ačkoliv má v rodném listě napsáno britská kočka, narodil se v Praze.

Vojtův pán píše detektivní příběhy a televizní scénáře. Dříve používal k psaní starý psací stroj, který pořád stojí na stolku pod oknem. Někdy Vojtěch zkouší tlapkou mačkat různá písmenka a čeká, až se objeví stránka plná textu. Bohužel, pořád nic! Kocoura to ale baví i tak.

Ještě radši má, když ho jeho pán vezme na klín a začne vyprávět. Zatímco drbe Vojtu za ušima a místností se pomalu vine dým z lulky, začíná příběh...

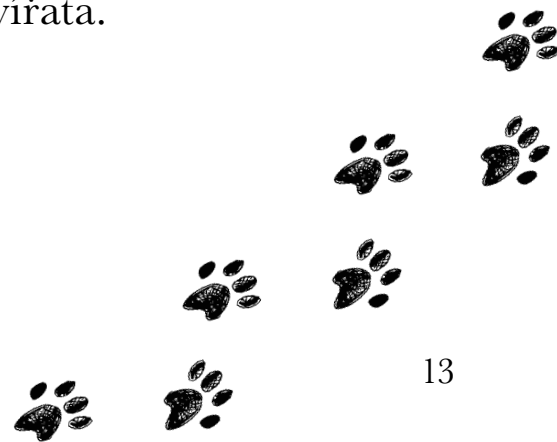
Vyprávění
o egyptské
kočce Peh-tu

Kočky žijí s lidmi odedávna, i když ne tak dlouho jako psi. Ti se k lidem připojili ještě v dobách, kdy lovci putovali krajem za zvěří. Až když se naši předkové usadili, založili první vesnice a začali pěstovat obilí, potřebovali pomocníky k ochraně sýpek. Ačkoliv myšky možná vypadají roztomile, první zemědělci si to rozhodně tak úplně nemysleli, a tak se pokoušeli ochočit divoce žijící kočky plavé...

O těchto příbuzných tedy doteď Vojta ani Justýna nic nevěděli!

V dobách, o kterých teď bude řeč, žilo ve starém Egyptě koček spousta a mnohé se vůbec neměly špatně. Díky kočičí bohyni Bastet, znázorňované jako žena s kočičí hlavou, byly považovány za posvátná zvířata.

Mnohé už se o myši vůbec starat nemusely a byly rozmazlenými domácími mazlíčky, tak jako dnešní kočky ve městech. Měly své misky, dostávaly mléko a všelijaké pamlsky, a některé dokonce pro ozdobu nosily šperky! Protože kočičky nepíšou paměti, nevíme, jestli se jim to všechno líbilo...

Peh-tu žila v rodině zlatníka Pala v řemeslnické osadě před branami velkého města Vesetu.

Pal dříve pracoval v chrámové dílně a zhotovoval krásné a složité šperky pro mocné a bohaté kněze. Potom ale začali i obyčejní lidé nosit náramky a náušnice a také úředníci a písaři potřebovali všelijaké odznaky své moci, jako třeba pečetě nebo prsteny. A navíc si skoro všichni obyvatelé Vesetu oblíbili maličké amulety, sošky lidí a zvířat ze stříbra. Všichni věřili, že přinášejí štěstí.

A tak si Pal založil dílnu v domku z nepálených cihel a slámy.

*Ve starém Egyptě
byly kočky uctívány.*

*Kočiččí
bohyne
Bastet*

*Mňau!
Kde je služka
s vějířem?*

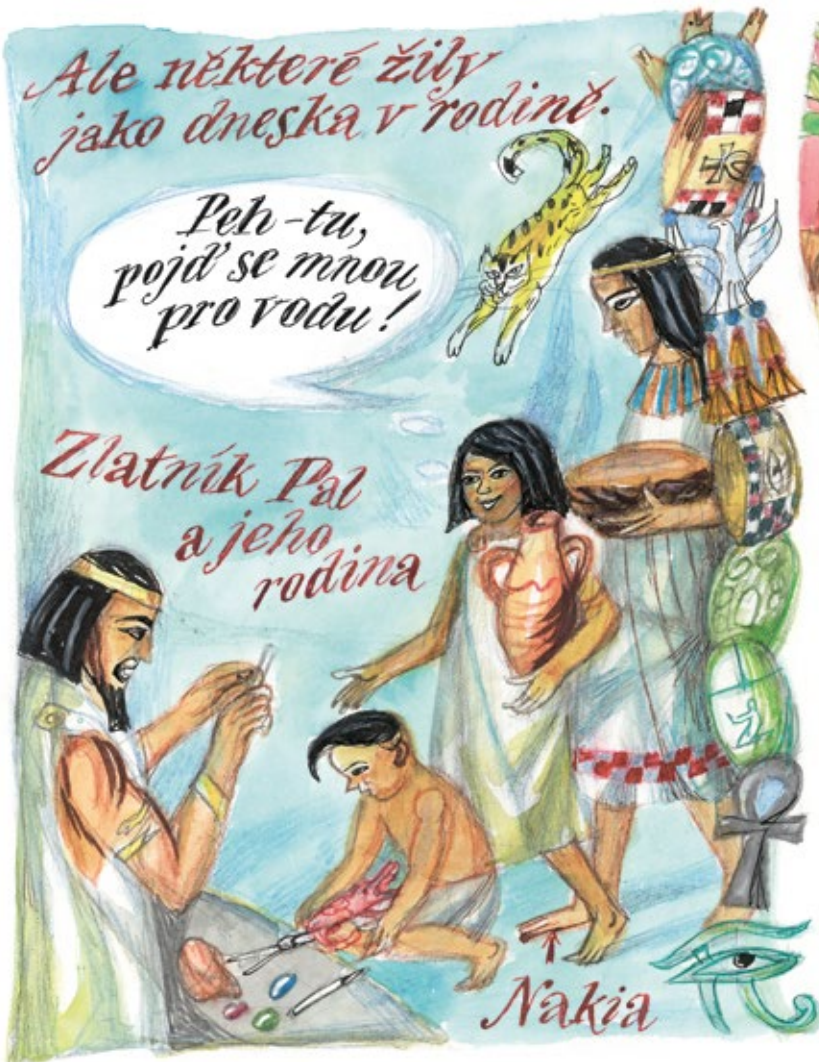
*A některé
kočky se měly
oprávu dobře...*

*Ale některé žily
jako dneska v rodině.*

*Peh-tu,
pojď se mnou
pro vodu!*

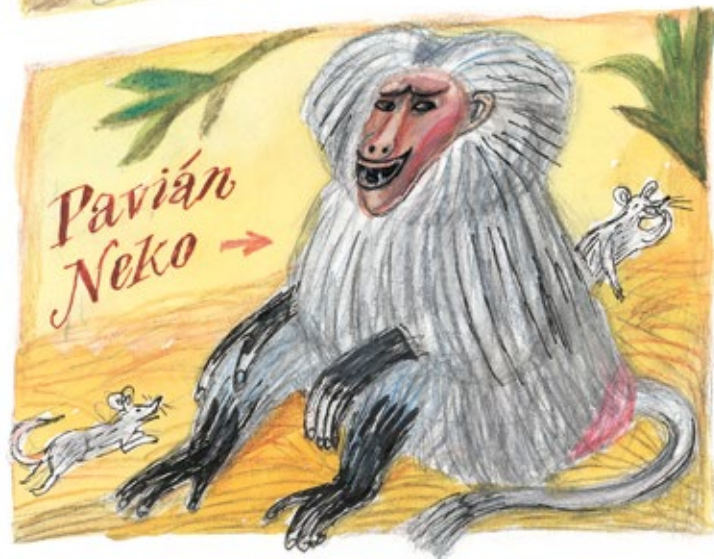
*Zlatník Pal
a jeho
rodina*

*Ještě
že doma
hlídá Neko.*

*Pavián
Neko →*

V jedné místnosti pracoval, pomáhal mu přitom nejstarší syn Antef. V zadní části domu žila rodina. Palova žena se starala, aby všichni měli dostatek doma pečeného chleba a bobů s cibulí. Malá dcerka Nakia nosila jako maminka vodu ve džbánu na hlavě. Kohoutek, kterým by stačilo otočit a voda začala sama od sebe zlehka vytékat, doma neměli.

Ani jinak v domku nebylo mnoho nábytku. Jenom jedna stará vyřezávaná truhla a rohože na spaní. Tu Nakiinu sdílela s děvčátkem její kamarádka a hračka současně – Peh-tu. Ale jinak měli Nakia a její malý bratříček Kaa i spoustu jiných hraček. Figurky zvířat vyřezané ze dřeva nebo vymodelované z nilského bahna.

Rodinu doplňoval starý pavián Neko. Nebyl zrovna nejlevnější. Když ho zlatník kupoval na trhu se zvířaty, dost se rozmýšlel. Ale vyplatil se! Nahrazoval totiž hlídacího psa. Slyšeli jste už rčení „křičet jako pavián“? Pal doufal, že před jejich Nekem každý uteče...

Se členy rodiny byl však starý pavián zadobře. Občas sice potají vypil z kočičí misky mléko nebo ukradl kousek ryby. Pak se ale bál, aby mu jeho pán nevyprášil kožich holí, a tak na omluvu povozil děti i s Peh-tu na zádech.

Jednoho horkého odpoledne v období šemu, tedy našeho léta, odešel Pal odevzdat šperky zhotovené pro rodinu písaře Fetha.

Doma zůstal Antef a menší děti s maminkou. A ačkoliv tatínek před odchodem rozdělil úkoly, nějak se stalo, že zanedlouho všichni, ukolébáni úmorným vedrem, spali na rohožích. Neko s Peh-tu se natáhli hned za dveřmi. Zdálo se jim, že pootevřenými dveřmi slabounce povívá větrík. Ale to se jim opravdu spíš jenom zdálo.

Co se ale Peh-tu zdálo doopravdy...

Byla všemi obdivovaná kočka faraóna Amenhotepa. Bydlela v kamenném paláci plném zlata a všude ji doprovázely dvě služebné. Zrovna ji obě dívky začaly

ovívat vějíři z per ibisa, když zaslechla podivný zvuk. Otevřela jedno zelené oko, potom druhé... a uviděla cizího odrbaného chlapíka, jak do ušmudlaného pytle chvatně cpal rozdělané amulety, kousky stříbra a kamínků. Zkrátka všechno, co mělo nějakou cenu.

A co teď?! Peh-tu dlouho nepřemýšlela. Kousla Neka do nohy, ten zařval, zloděj se lekl... Upustil lup a snažil se utéct. Ale nedostal se daleko. Ze sousedních domků začali vybíhat sousedi a za chvíli už vedli lupiče k správci Merenreovi.

Hrdinou dne se stal Neko, naparoval se ze všech sil! Trochu připomínal zlomyslného boha Babiho, ten býval zpodobňován jako pavián.

Peh-tu zůstala důstojně trochu stranou.

Ale ani ji sláva neminula... Sochař Kamose, jehož dům stál na konci uličky s domkem zlatníka Pala, často modeloval podle Peh-tu krásné sošky koček. Někdy použil jenom kočičí hlavu a přidal elegantní tělo bohyně.

Jedno zvlášť povedené zobrazení Nakiiny kočky si můžete prohlédnout v Egyptském muzeu v Káhiře. Krásná kočka s medailonem na krku a zlatýma očima se na nás důstojně dívá. A na podstavci je nápis v obrázkovém, hieroglyfickém písmu...

Copak asi ten nápis znamená? To přečíst neumíme... Ale víme, co by tam mělo být napsáno: **TOTO JE PEH-TU, STATEČNÁ KOČKA ZLATNÍKA PALA, KTERÁ ZACHRÁNILA DŮM SVÉHO PÁNA PŘED LUPIČEM.**

Druhý den si Justýna s Vojtou vyprávějí o slavných kočkách. Trochu je mrzí, že zatímco na počest významných lidí často bývají na domech pamětní desky, na jejich zvířecí přátele se zapomíná. Ach jo, mňau!

Vojtův páníček se zajímá o historii a potom všechno svému kočičímu kamarádovi vypráví. Vojtěch Justýně prozradil, že v jejich ulici bydlel moc slavný spisovatel. Taký se podle něj ulice jmenuje Nerudova, dříve Ostruhová.

Jan Neruda se narodil v domě U Dvou slunců. Později se přestěhoval o pár čísel popisných dál, do domu U Červeného bažanta. A tam a pak i jinde napsal spoustu básní, povídek a drobných novinových článků. Říká se jim fejetony.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Kočičí historie.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.